

VŠUDE DOBŘE, DOMA NEJLÍP

ANOTACE:

Aktivita vede žáky k přemýšlení nad jejich vlastní rodinou a nad tím, jaké hodnoty by měla rodina podporovat a rozvíjet, aby se v ní každý její člen cítil spokojený a šťastný. Zároveň žákům ukazuje, že součástí rodinného života jsou i problémy, nemoci a různá trápení, která bychom se měli naučit přijímat a řešit (mají-li řešení).

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

ZV a GV: člověk a jeho svět (1. stupeň ZŠ), člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace, člověk a zdraví

OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace, vzdělávání pro zdraví

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: OSV, VDO

OV: OVDS

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

ZV a GV: komunikativní, sociální a personální, občanské

OV: komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí

DOPORUČENÝ VĚK: 10+

CÍLE:

Žáci:

- si uvědomují základní hodnoty, k nimž rodina vychovává (resp. měla by vychovávat);
- pomocí obrázků či jiných symbolů dokážou vyjádřit členy své rodiny;
- si uvědomují problémy, jaké může vnést do rodinného života nemoc, a možnosti jejich řešení.

DĚLKA: 60 min. (včetně projekce filmu)

POMŮCKY:

- psací potřeby, sešit nebo papír pro každého žáka
- arch papíru pro každou skupinu

POSTUP:

1. Na začátku hodiny si s žáky nejprve povídáme o členech, kteří tvoří základní rodinu, a o hodnotách, k nimž by rodina měla vést/vychovávat.
2. Následně napíšeme na tabuli přísloví Všude dobře, doma nejlíp.
3. Vyzveme žáky, aby se sami pokusili vysvětlit význam tohoto přísloví.
4. Úkolem žáků bude nakreslit na papír nebo do sešitu jejich dům/byt a do jednotlivých pokojů zakreslit pomocí symbolů členy své rodiny (např. maminka = knížka, protože ráda čte). Ke každému členu rodiny žáci uvedou, čím je ovlivňuje, čeho si na něm váží a proč apod. Poskytneme žákům dostatek času na zpracování úkolu, alespoň deset minut.

Poznámka: Předem můžeme žáky vyzvat, aby si na tuto aktivitu přinesli fotografie členů své rodiny, které by mohli do domu/bytu vlepít.

5. Poté si žáci ve dvojicích povídají o tom, co a proč zakreslili.

6. Následuje **projekce filmu**.

7. Po projekci rozdělíme žáky do skupin po třech až čtyřech. Každá skupina dostane velký arch papíru, na který nakreslí dům a do něj pomocí symbolů či slov zakreslí nebo zapíšou problémy, které musí řešit Jurre, hlavní hrdina filmu, a jak nemoc jeho otce ovlivňuje život celé rodiny.

REFLEXE:

Probíhá formou diskuse, v níž se společně s žáky zamýšlíme nad následujícími otázkami: *Kdo vytváří domov? Proč nám je / mělo by být doma nejlépe? Jak to můžeme sami ovlivnit? A kdy, v jakých situacích to naopak ovlivnit nemůžeme? Dokázali byste se postarat o člena rodiny, který by byl v podobné situaci jako otec hrdiny z filmu? Dokázali byste podřídit svůj „bezstarostný život“ potřebám někoho blízkého?*

POZNÁMKA:

Téma rodiny a rodinného života je vždy velmi citlivé. Může se stát, že budeme mít ve třídě dítě, které právě prožívá rozvod svých rodičů, stejně tak se můžeme setkat s dětmi z pěstounských rodin. V takovém případě je třeba zvážit, jakou formu práce použít, jak přistoupit k citlivým věcem (např. téma domova) apod. Zároveň platí, že zásadně žádného žáka do odpovědi nenutíme, a to právě s ohledem na to, že nikdy nemůžeme zcela jistě vědět, zda právě nějaké rodinné trápení neprožívá.

ZDROJ:

www.mpc-edu.sk

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

Se žáky osmé třídy jsme se drželi navrženého postupu. Body 1–5 před vlastní projekcí filmu žáci plnili s různě velkým nasazením. Doporučila bych je pro žáky nižších tříd. Za pozitivum těchto bodů považuji možnost promyslet si situaci své konkrétní rodiny a ujasnit si význam ostatních členů domácnosti. Někteří žáci sami při následné diskusi ocenili možnost zamýšlení nad svým rodinným zázemím. V dnešní uspěchané době a v rychlosti života berou rodinu jako samozřejmost. Pozici ostatních členů domácnosti je nenapadlo řešit. Tento materiál jim dal možnost chvilkového zastavení a zamýšlení. Rodinný klid a pohoda není obyčejnou kulisou života, ale něčím významným a nenahraditelným. Důležité je nepodceňovat doporučení uvedené v poznámce, která velmi pravdivě a citlivě vystihují složitou pozici tématu rodina při řešení v třídním kolektivu, kde je velmi různorodá situace.

O poznání „snadněji“ se žákům pracovalo se situací rodiny chlapce z filmu. Všichni se shodli na velké zátěži, které je vystavena rodina chlapce. V předchozím tématu jejich vlastních rodin se nemohli zbavit osobní angažovanosti. Druhá část tématu jim dovolila odpoutat se od osobní roviny a ve vyjadřování byla znát větší upřímnost a bezprostřednost.

Markéta Soukupová, ZŠ Zbiroh